

Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności

Ogólnopolska Federacja na rzecz
Rozwiązywania Problemu Bezdomności
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: biuro@bezdomnosc.pl

KRS: 0000613899

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

L. dz. 6/F/2016

Zabrze, dn. 10.08.2016 r.

Sz. P. Elżbieta Bojanowska

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5

00-513 Warszawa

Szanowna Pani,

W załączeniu przesyłam uwagi do opublikowanego na stronie internetowej Ministerstwa projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni.

Z wyrazami szacunku,

Jakub Wilczek

Prezes Federacji

NOCLEGOWNIA

1. Proponujemy w punkcie „**Zakres usług**”, zastąpienie zapisu dot. liczby opiekunów na dyżurze następującym: **„Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na 50 osób przebywających w placówce. W godzinach 18-22 zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na 25 osób. W ww. godzinach jednym z opiekunów może być pracownik socjalny.”**

Uzasadnienie: Obecny zapis wymaga dyżuru aż 4 osób w placówkach liczących 51 mieszkańców co jest nieracjonalne. Ponadto, wydaje się, że w godzinach późnonocnych, kiedy większość mieszkańców dotrze już na placówkę, tak duża obsada dyżurujących pracowników nie jest potrzebna (wystarczy jeden pracownik „ochrony” na 50 osób). Dodatkowo, uelastycznienie dyżurów pozwoli na lepsze ich dopasowanie pod kątem spełniania wymogów Kodeksu Pracy – obecny zapis wymaga 14h dyżurów.

2. W punkcie „**Zakres usług**”, w zapisie „**Przeprowadzenie wywiadu z osobą bezdomną i podjęcie czynności mających na celu wyeliminowanie zagrożeń związanych ze stanem zdrowia osoby bezdomnej**” proponujemy zastąpienie słowa „wywiadu” słowem „rozmowy” (dotyczy również ogrzewalni)

Uzasadnienie: Otrzymujemy sygnały z placówek prowadzonych przez podmioty samorządowe świadczące o tym, że użycie słowa „wywiad” w powyższym zapisie jest dla nich równoznaczne z przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego (w szczególności w sytuacji zniesienia konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przy przyjęciu do noclegowni i ogrzewalni). Zostaliśmy także poproszeni o zasygnalizowanie konieczności określenia w rozporządzeniu podstawy prawnej, zakresu oraz dopuszczalności z punktu widzenia przepisów o ochronie danych osobowych (w tym tzw. danych wrażliwych z art. 27 ustawy) do przeprowadzenia takiego wywiadu. W związku z powyższym wydaje się, że sensowniejszym będzie wprowadzenie zapisu o rozmowie, który to zapis nie sugeruje powstania notatki czy innego dokumentu zawierającego dane klienta.

3. Proponujemy zamianę zapisu „**Liczba miejsc w placówce: Liczba miejsc nie powinna być wyższa niż 100**” na „**Liczba miejsc nie powinna być wyższa niż 80**”
Uzasadnienie: zgodność ze standardem GSWB, bezpieczeństwo pracowników

4. Proponujemy uwzględnienie w zapisie „**Wyposażenie pomieszczeń noclegowych**” wymogu **co najmniej 1 okna na pomieszczenie lub wentylacji przewidzianej dla pomieszczeń mieszkalnych bez otwieranych okien**

Uzasadnienie: zapewnienie właściwej wentylacji pomieszczeń, w których nocować będzie do 15 osób jednocześnie.

5. W punkcie „**Sanitariaty**” proponujemy zmianę zapisu „**Miska ustępowa – 1/10 kobiet oraz 1/20 mężczyzn, Pisuar – 1/20 mężczyzn**” na następujący „**Miska ustępowa – 1/10 osób. W**

przypadku sanitariatów męskich dopuszczalne jest zastąpienie do 50% misek ustępowych pisuarami". (dotyczy również schroniska)

Uzasadnienie: Nie ma potrzeby wprowadzania obligatoryjnego stosowania pisuarów.

SCHRONISKO

1. Proponujemy zmianę zapisu **„Zakres usług: Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na 40 osób przebywających w placówce. Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 40 osób przebywających w schronisku”** na następujący: **„Zapewnienie całodobowej opieki przez co najmniej 1 opiekuna na 50 osób w placówce. W godzinach dziennych, przez co najmniej 8 godzin, opieka pełniona jest przez co najmniej 1 opiekuna na 20 osób w celu realizacji zadań wynikających z zakresu usług aktywizacyjnych. Co najmniej jeden z opiekunów dziennych musi posiadać wykształcenie wyższe kierunkowe niezbędne do prowadzenia pracy w zakresie aktywizacji mieszkańców (praca socjalna, pedagogika, psychologia, itp.) Zatrudnienie na tym stanowisku pracownika socjalnego jest obligatoryjne wyłącznie w sytuacji kiedy właściwy terenowo OPS nie oddelegowuje własnego pracownika(ów) socjalnego do pełnienia dyżuru na terenie schroniska (zatrudnienie w wymiarze 1 etatu na maksimum 50 mieszkańców)”**. Ponadto, adekwatne zmiany w punkcie **„Kwalifikacje osób świadczących usługi w schronisku”**.

Uzasadnienie: Proponowana regulacja wprowadza bardzo sztywny zapis o obligatoryjnym zatrudnieniu pracowników socjalnych (zapis taki nie pojawia się w standardach GSWB), które nie jest konieczne w sytuacji bliskiej współpracy schroniska z lokalnym OPsem – w tej sytuacji do pracy aktywizacyjnej mogą zostać skierowane osoby z innym wykształceniem kierunkowym, przy współpracy z pracownikiem socjalnym OPS. Szczególnie ważne jest to w dużych miastach, w których zatrudnianie pracowników socjalnych na placówkach podważyłoby sens istnienia (nieobligatoryjnych wg ustawy) zespołów ds. bezdomności w OPSach, które w większości przypadków bardzo dobrze się sprawdzają. Z drugiej strony, potrzebne jest rozróżnienie pracy aktywizacyjnej w godzinach dziennych od opieki („ochrony”) w godzinach nocnych, kiedy to wystarczająca jest opieka 1 opiekuna na 50 osób.

2. Proponujemy w punkcie **„Zakres usług”** wprowadzenie zapisu: **„W gminach, w których funkcjonują placówki dla osób bezdomnych innego rodzaju (ogrzewalnia, noclegownia), rekomendowany maksymalny czas pobytu w schronisku wynosi 18 miesięcy. Okres ten może być w szczególnych przypadkach wydłużany, w szczególności dotyczy to osób niezdolnych do aktywizacji zawodowej (np. oczekujących na umieszczenie w DPS)”**.

Uzasadnienie: przeciwdziałanie wieloletnim pobytom w placówkach całodobowych

3. Proponujemy w punkcie **„Zakres usług”** zmianę zapisu **„uczestnictwo w grupach wsparcia”** na **„uczestnictwo w społeczności schroniska (społeczności terapeutycznej) i/lub grupach wsparcia”**

Uzasadnienie: Grupy wsparcia są z założenia metodami samopomocowymi, tymczasem w praktyce pracy z osobami bezdomnymi znacznie częściej pracuje się metodami grupowymi pod kierownictwem pracownika schroniska (psychologa, terapeuty, czy choćby doświadczonego opiekuna).

4. Postulujemy usunięcie (lub przeniesienie do rekomendowanych) zapisów mówiących o **dostępie do kuchni i możliwości samodzielnego przygotowania posiłków**.

Uzasadnienie: Większość placówek tego typu prowadzi wyżywienie przygotowywane zbiorczo we własnej kuchni, do której zgodnie z przepisami sanitarnymi nie mogą wchodzić osoby nieposiadające odpowiednich badań (tzw. książeczki Sanepid). Istnieje także możliwość prowadzenia wyżywienia w formie cateringu, co całkowicie wyklucza konieczność prowadzenia kuchni. Tym samym, dalece nie we wszystkich placówkach organizacja dodatkowego zaplecza kuchennego jest konieczna.

5. W części „**Zakres usług**” (w miejsce zapisu proponowanego do usunięcia w poprzednim punkcie) proponujemy zapis: **„Zapewnienie 3 posiłków dziennie, w tym 1 gorącego”**.

OGRZEWALNIA

1. W pozycji „**Usytuowanie placówki**” proponujemy dodanie zapisu **„Ogrzewalnia nie może być jedyną formą zapewnienia schronienia osobom bezdomnym na terenie gminy”**

Uzasadnienie: zgodność ze standardami GSWB, potrzeba zapobiegania próbom niskostandardowego rozwiązania problemu bezdomności.

2. W pozycji „**Okres świadczenia usług**” proponujemy zamianę istniejącego zapisu na następujący: **„Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie co najmniej od 1 października do 30 kwietnia w godzinach dziennych lub nocnych, lub całodobowo – w zależności od warunków atmosferycznych i lokalnych potrzeb (istniejącej sieci innych placówek i/lub alternatywnych rozwiązań z zakresu mieszkalnictwa wspieranego dla osób bezdomnych)”**

Uzasadnienie: Zapis proponowany w rozporządzeniu charakteryzuje świetlicę dla osób bezdomnych, nie ogrzewalnię, w związku z czym może stanowić zagrożenie dla wielu, dostosowanych do lokalnych potrzeb, funkcjonujących ogrzewalni (ze względu na niewielki koszt funkcjonowania i najbardziej interwencyjny charakter, ogrzewalnie wydają się wymagać najbardziej elastycznych standardów funkcjonowania)

UWAGI OGÓLNE

1. We wszystkich placówkach należy zamienić **minimalną temperaturę z 18°C na 20°C** w celu zapewnienia zgodności z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności

Ogólnopolska Federacja na rzecz
Rozwiązywania Problemu Bezdomności
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: biuro@bezdomnosc.pl

KRS: 0000613899

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

2. W związku z istniejącymi już zapisami ustawowymi dotyczącymi wymogu zawarcia kontraktu socjalnego przez każdą osobę kierowaną do schroniska dla osób bezdomnych należałoby podjąć prace nad ustaleniem zakresu stosowania oraz nad wzorem **indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności** dopuszczonego do stosowania w art. 49 ustawy o pomocy społecznej.
3. W związku z wymogami dotyczącymi wykształcenia kierowników schronisk, zwracamy się z ponownym zapytaniem o **możliwość sfinansowania ze środków UE szkoleń** przewidzianych w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.